

BILTEN

AGENCIJA ZA PREDŠKOLSKO OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE

travanj - lipanj 2020. godine

AGENCIJA ZA PREDŠKOLSKO,
OSNOVNO I SREDNJE OBRAZOVANJE

Co-funded by the
Erasmus+ Programme
of the European Union

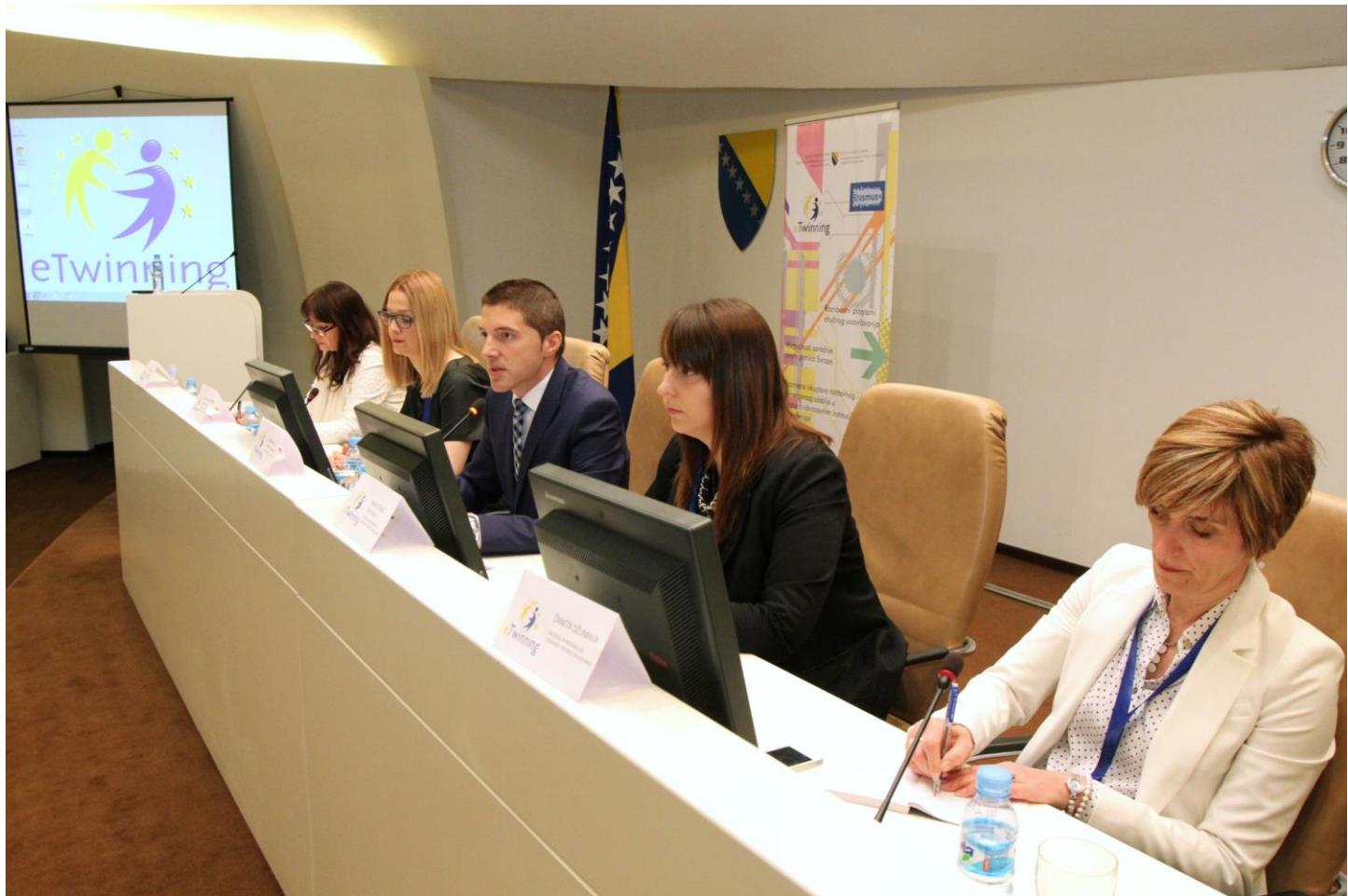
Dan eTwinninga

Dragi eTwinneri Bosne i Hercegovine,

obavještavamo vas da smo i ove godine zajedno s više od sedam stotina tisuća nastavnika i dvije stotine tisuća škola obilježili eTwinning dan 9. svibanj. Sudjelujmo i dalje u mrežnim aktivnostima do nekog skorog viđenja na našim stručnim kontaktnim obukama i seminarima. Učimo, stručno se razvijajmo, surađujmo i jačajmo i dalje uz naš i vaš eTwinning, a sve to za dobrobit naše djece i učenika. Junaci tjedna ovoga su puta naši vrijedni nastavnici iz cijele Bosne i Hercegovine. Zato, potrudimo se da ideje i pozitivne prakse eTwinninga širimo i dalje, da one budu dostupne i prilagođene svakom nastavniku u Bosni i Hercegovini.

A ovako je sve počelo

Statistika pruža objektivne pokazatelje, a to je da je BiH u prvoj godini započetih aktivnosti u eTwinningu imala: 328 nastavnika, 186 škola, 83 projekata.

eTwinning

Pokazatelji iz 2016. i 2017. godine govore da se naše aktivnosti i zacrtani ciljevi ostvaruju velikom brzinom.

eTwinning je proces, pa smo se i mi, u državnome timu, razvijali i osnaživali, ali što je još važnije, to se desilo i našim eTwinning ambasadorima, našim kreativnim i aktivnim eTwinnerima. To je bio i znak da smo u situaciji pratiti eTwinning aktivnosti i postignuća na europskoj razini, a što je najvažnije, surađivati i razmjenjivati informacije s predstavnicima mnogih zemalja regionala, cijele Europe i šire. Veliko nam je priznanje što su zamisli i pozitivne prakse bh. eTwinnera prepoznate u cijelome „svijetu eTwinninga“!

Našu prepoznatljivost i sigurnost u radu obilježili smo i Godišnjim konferencijama u Sarajevu i Konjicu.

U godinama iza nas rado se sjećamo veoma uspješnih eTwinning aktivnosti. Mnoštvo je izuzetnih projekata integriranih u nastavne planove i programe i dobijenih državnih i europskih nagrada. Petnaest škola dobilo je oznaku „eTwinning škola“, povećan je broj registriranih nastavnika i odgojno-obrazovnih ustanova, veliki broj odlazaka na kontaktne seminare i obuke... i još dvije vrlo uspješne godišnje konferencije.

eTwinning ideje širili smo u kontinuitetu, prema obrazovnim vlastima i nevladinom sektoru, te na taj način stvarali još širu i jaču mrežu potpore eTwinning aktivnostima. eTwinneri su svojim djelovanjem pokazali da je nastavnički posao uistinu vrlo zahtjevan, a istovremeno najbolji posao na svijetu. Zato im i ovim putem želimo dati snažan pljesak za njihove uloge u različitim serijalima, prestižnim predstavama i filmovima različitih žanrova za koje je eTwinning državni tim kontinuirano pružao potporu i sudjelovao u osmišljavanju izuzetnih scenarija.

Stručni razvoj na eTwinning način

Razdoblje zatvorenih škola tijekom pandemije izazvane virusom Covid-19 bio je svojevrstan izazov za školske zajednice. Nastavnicima je opet pošla za rukom Darwinova teorija (u prirodi ne opstaju ni najpametniji ni najambiciozniji, nego oni koji se prilagođavaju), jer su se nastavnici na različite načine prilagođavali ovome razdoblju. I to je prilagođavanje novim uvjetima, prema svim pokazateljima, bilo veoma dobro. Upravo ova stanka u čekanju za neki novi nastavak vjerojatno je mnoge nastavnike, učenike i roditelje dovela do mnogo novih informacija, vještina i znanja. Iako za eTwinne nere nije bila neuobičajena praksa prezentiranje putem mrežnih seminara, širenje obrazovnih tema u ovome je razdoblju bilo mnogo posjećenije i češće u odnosu na prethodno razdoblje, tj. razdoblje prije korone.

Naši su vrijedni ambasadori u razdoblju od ožujka do lipnja realizirali šesnaest mrežnih seminara s različitim temama na kojima je sudjelovalo više od 1 000 sudionika iz BiH i zemalja regionala.

Datum / TEMA	Ambasador	Broj sudionika
23.03. Učinkoviti web-alati u online nastavi	Fatima Kličić	100
27.03. Funkcionalno ocjenjivanje u online nastavi	Azra Šoše	100
30.03. Kako angažirati i motivirati učenike tokom nastave na daljinu	Sandra Sredojević	46
02.04. Prvi koraci u eTwinngingu	Fatima Kličić	24
09.04. Razvoj kompetencija učenika s praktičnim primjerima	Fatima Kličić Alma Đedović	60
16.04. Virtuelna tabla	Nada Sokolović Lejla Hujdur	83
21.04. Edmodo, gas do daske	Nijad Salihović	80
25.04. ZOOM tutorijal	Nijad Salihović	20
28.04. Online vrtić	Adela Dobrić	40
28.04. Virtualna teka	Nada Sokolović	20
06.05. Google Classroom-punim plućima	Nijad Salihović	37
07.05. Uporaba table u virtuelnoj učionici	Nada Sokolović	124
08.05. eTwinning alat za unapređenje suvremene učionice	Lejla Hujdur	60
13.05. Virtuelna tabla 2	Nada Sokolović	8

14.05. Web alati za suradnju – za kreativne nastavnike/ce i odagojitelje/ce	Nada Sokolović	67
21.05. Web alati za nastavu	Nada Sokolović	67

Državna služba za potporu eTwinningu u Bosni i Hercegovini u ovome je razdoblju pružala kontinuiranu potporu u vidu informacija, obavještenja, preporuka koje su išle kako prema obrazovnim vlastima tako i prema odgojno-obrazovnim ustanovama i našim eTwinerima. Komunikacija i pregled aktivnosti redovito su se provodili putem društvenih mreža, elektroničke platforme, elektroničkim i mobilnim putem, a i izdvajanje aktualnih obrazovnih tema koje su redovito objavljivane na našoj mrežnoj stranici.

<https://aposo.gov.ba/hr/erasmus/etwinning/>

Klimatske promjene i izazovi okoline; kako se baviti eTwinning temom 2020. doma

13.05.2020 | [Erasmus+](#), [eTwinning](#)

Mnogi su se nastavnici veoma zainteresirali za temu Covid-19 i ova situacija inspirirala je njihov nastavni rad. Međutim, sa zadovoljstvom Vas obavještavamo da godišnja eTwinning tema i dalje inspirira aktivnosti i projekte.

Rita Neves iz Portugala objašnjava kako praktično podržava svoje učenike i kako im pomaže da razmišljaju o klimatskim promjenama i njihovim posljedicama dok su doma.

Rita Neves je učiteljica u Agrupamento de Escolas Anselmo de Andrade u Almadi, gradu na zapadnoj obali Portugala i ima više od 30 godina iskustva.

eTwinning je poboljšao i unaprijedio nastavne prakse u mojoj školi. Uvedene su inovativne pedagoške metode i alati za informatičku komunikaciju koji učenicima učenje čine dinamičnjim i značajnjim. Razmjena znanja i povećanje suradničkog rada u multidisciplinarnim timovima poboljšali su kvalitetu i uspjeh našeg učenja i učenja učenika.

Moji su učenici bili aktivniji u nastavi i poboljšali su svoje interkulturnalne i komunikacijske vještine, što je pozitivno utjecalo na njihove akademske rezultate.

Također, eTwinning projekti pomogli su razvijanju različitih vještina 21. stoljeća, poput autonomije, kritičkoga razmišljanja, građanstva i kreativnosti.

Tijekom zatvorenih škola nastavnici su poticali svoje učenike da rade doma i zamolili ih da završe različite aktivnosti. Situacija zatvaranja škola, učenja na daljinu i socijalne izolacije uznemirila je učenike.

Zahvaljujući našem eTwinning projektu razvili smo aktivnosti učenja u našem TwinSpaceu. To je omogućilo učenicima da poboljšaju svoje jezične i interkulturnalne/međuljudske vještine suradnjom na međunarodnoj razini i ostajući povezani s drugima.

Učenici su pozvani da se pridruže sesijama za razgovore („Susret protiv koronavirusa“) sa svojim europskim partnerima dva puta tjedno kako bi se međusobno podržavali u ovome razdoblju. Bili su vrlo aktivni u sesijama razgovora, dijeleći svoje stavove i brige sa svojim vršnjacima i bolje ih upoznajući raspravljavajući o tome kako provode svoje vrijeme tijekom socijalne izolacije.

S obzirom na godišnju eTwinning temu, odlučila sam pozvati svoje učenike da razmišljaju o utjecaju na okoliš i smanjenju zagađenja zraka tijekom ove izolacije.

Kao aktivnost za zagrijavanje zamolila sam ih da usporede satelitske fotografije Zemlje prije i poslije pandemije Covid-19 i da izračunaju uglijeni otisak, usporede rezultate i razgovaraju o tome kako smanjiti uglijeni otisak

Zatim sam ih pozvala da ispune tablicu s uzrocima i posljedicama klimatskih promjena. Kao dio toga, morali su navesti probleme zaštite okoliša i zatim predstaviti rješenja za te probleme na forumu za diskusiju. Njihova posljednja aktivnost bila je kreiranje plakata za Dan planete Zemlje 2020.

Ali svakako Rita nije jedina.

Nastavak teksta pročitajte na <https://www.etwinning.net/en/pub/newsroom/highlights/climate-change-and-environment.htm>

Digitalno učenje u obrazovanju i stručnom osposobljavanju: Zašto je COVID-19 poziv na buđenje

Pandemija virusa COVID-19 u velikoj je mjeri olakšala potrebu za korištenjem digitalnih alata u obrazovanju i osposobljavanju kao i sagledavanje nejednakosti u njihovom korištenju. Prema mišljenju stručnjaka Andrewa McCoshana, vrijeme je da se razmotri mjesto stručnog obrazovanja i osposobljavanja u odnosu na njegovo korištenje digitalnih alata.

Stručno obrazovanje i osposobljavanje u početnom dijelu obrazovanja posjeduje određene značajke po kojima se razlikuje od drugih obrazovnih sektora i koje utječu na njegovu uključenost u digitalno učenje. Ključne značajke koje su došle na vidjelo u pandemijskoj krizi su: (i) jedinstvena kombinacija u stručnom obrazovanju i osposobljavanju iskustvenog učenja profesionalne "prakse" temeljenog na radu i učenja "teorije" temeljenog na učionici; te (ii) njegovi učenici, koji su često (iako ni u kojem slučaju uvijek) smatrali tradicionalno školsko obrazovanje manjim obogaćenim iskustvom i koji mogu potjecati iz problematičnih socio-ekonomskih sredina.

Da bi bili korisni, digitalni alati ne bi trebali biti u sukobu s ovim istaknutim značajkama stručnog obrazovanja i osposobljavanja. No, više od toga, njima bi se trebali omogućiti razvoji u poučavanju i učenju kojima se poboljšavaju rezultati učenika.

U pogledu osnove učenika u području stručnog obrazovanja i osposobljavanja, COVID-19 ukazao je na ljestvicu nejednakosti u našim obrazovnim sistemima, u kojima mlađi iz sredina s nižim prihodima nisu u mogućnosti pristupiti digitalnim alatima potrebnima za učenje na daljinu. Tragedija ove situacije poduprijeta je činjenicom

da digitalno učenje posjeduje potencijal za podršku alternativnim pedagogijama koje su bolje prikladne za načine učenja osoba koje nisu uključene u "tradicionalne" pedagogije. Kliše je citirati igru u ovom kontekstu, no raste dokaz o koristima uključivanja elemenata igre u digitalne alate, kao što je alat VRhoogte, kojim se mladi ljudi podučavaju kako izgraditi vršnjačku interakciju. Igrom se također pomaže razviti transverzalne vještine kao što su timski rad, u kojem bi mladima siromašnog porijekla mogla trebati podrška.

Šta je s drugom istaknutom značajkom stručnog obrazovanja i ospozobljavanja – s njegovim fokusom na praktično iskustveno učenje? COVID-19 otkrio je u kojoj mjeri dio učenja temeljenog na radu u području stručnog obrazovanja i ospozobljavanja nedostaje u digitalnim alatima kako bi se poduprijelo iskustveno učenje na daljinu, uprkos njihovom velikom potencijalu. Razvoj imerzivnih simulacija kao što su virtualna i proširena stvarnost je skup, no njima je moguće smanjiti jedinične troškove učenja te omogućiti nove načine poučavanja i procjene učenika. Simulacije raspršivanja boje kao što je Simspray znače da učenici mogu raspršivati boju toliko često koliko žele i mogu dobiti trenutnu povratnu informaciju, koja je tačnija i detaljnija od uobičajeno dostupne. Uz to, IKT razdvaja učenje od fiksног vremena i mjesta, što ima potencijal supstitucije fizičkog odvajanja učenja na dvjema lokacijama i poboljšanja koordinacije stjecanja znanja i praktičnog učenja, kao na platformi REALTO. To je područje koje smo jedva započeli istraživati.

Postoji nedostatak dokaza o digitalizaciji u području stručnog obrazovanja i ospozobljavanja, no ono malo što imamo ukazuje na to da su do sada tehnologije s potencijalom radikalnije pedagoške promjene kao što su simulacije i igre manje uobičajene od više osnovnih tehnologija kao što su digitalne tekstualne datoteke, interaktivne bijele table i digitalne kamere. Polaganom brzinom uključivanja održava se niz faktora, koji se razlikuju od mjesta do mjesta. No, na kraju, dubina učinka na poučavanje i učenje ovisi o inherentnim značajkama dotičnih digitalnih alata te o tome kako ih nastavnici žele koristiti. Ista se digitalna tehnologija može razlikovati u učincima: u školama, pojavom interneta i interaktivnih bijelih tabli najprije je bio omogućen nastavnicima i trenerima pristup većem broju resursa nego ikada prije iako je često postojao mali utjecaj na postupke učenja; no istom se tehnologijom također otvaraju mogućnosti pedagoške promjene prema miješanom učenju i obrnutim učionicama.

Ono što čini razliku jest način na koji se tehnologija koristi. U tu svrhu, nastavnici i treneri trebaju dobiti prave sistemske podrške – ospozobljavanjem, putem nepristranih posredničkih tijela koja im mogu pomoći djelovati u zbušujućem svijetu digitalnih resursa i drugih mjera. COVID-19 otkrio je negativne posljedice neuvođenja tih podrški.

Dodatne sadržaje sa aktualnim temama o srednjem strukovnom obrazovanju i obuci možete pročitati na sljedećim linkovima:

Profesionalno usavršavanje i obuka putem učenja na daljinu

<https://www.schooleducationgateway.eu/en/pub/latest/news/vet-through-distance-learning.htm>

Budućnost strukovnoga obrazovanja i usavršavanja (VET) u Evropi

<https://www.schooleducationgateway.eu/en/pub/latest/news/the-future-of-vet-in-europe.htm>

Otvornost digitalnih kompetencija za VET nastavnike i nastavnike srednjih strukovnih škola

<https://www.schooleducationgateway.eu/en/pub/resources/publications/digital-competence-framework.htm>

„Ako ne znaš , trebaš pitati; ako ne znaš kako, trebaš naučiti.“

Kineska poslovica

